

Eusko Jaurlaritzaren V. Erabilera Plana: euskara laneko hizkuntza izatea helburu

EUSKO JAURLARITZAKO Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzak Euskararen Erabilera Normalizatzeko V. Plan Nagusia aurkeztu du. Jomuga administrazioko langileen artean euskara laneko hizkuntza bihurtzean jarri dute. Ezagutza datuen, edo hobe esan egiaztatutako euskara gaitasun mailen berri, Patxi Baztarrika sailburuordeak berak eman zuen. Egiaztagiriek diotenetik eguneroko erabilerara jauzi handia dago, eta Baztarrikak aitortu du hori.

1995ean Eusko Jaurlaritzako langileen %23,5 ziren lana euskaraz egiteko gai. Gaur egun %51,1ek dagokion hizkuntza egiaztagiria daukate, eta %9,8k dagokiona baino maila bat baxuagokoa. Beraz, langileen %59,9 euskaraz neurri batean lan egiteko gai dira. Guztira 4.052 langile. Gauza bat da gaitasuna eta bestea erabilera. Baztarrikak esan du ondokoa:

“Aurrerakada hori oso apala izan da euskara lan hizkuntza gisa erabiltzerakoan, ez da izan ahal bestekoa, ez da izan ezta ere behar bestekoa”. Euskararen Erabilera Normalizatzeko V. Plan Nagusiak ildo bereko kritika jaso du: “Anomalía bat da, desorekaren seinale, euskara ere hizkuntza ofiziala izanik eta herri langileen eta goi kargudunen erdia baino gehiago euskalduna izanik, euskara ez izatea, gaztelania bezala, laneko hizkuntza ohikoa gaur den baino askoz neurri handiagoan”. Hortik helburu nagusia euskara zerbitzu eta lan hizkuntza gisa erabiltzea.

Beste helburua, herritarrek administrazioarekiko duten harremanetan nahi duten hizkuntza ofiziala aukeratzeko eskubidea egiazki betetzea da. Lau xede zehatzetako batek dio lehentasuna emango zaiela zuzeneko arretako eta jendaurreko zerbitzuetan.

Bahea

Olatz Castrok Berrian esanak:

“Horixe da gure euskal telebistak behin eta berriz egiten diguna: itxurak mantendu barne politikan apusturik egiten ausartu gabe. Zein ederra den *Sukaldari* izenez bataiatzea erdarazko programa izango dena. Kasualitatez, ikusleria handi bat, parte-hartzaile edo lehiakideetako asko eta baita aurkezlea ere euskaldunak izanda! Baina ez da lehen aldiz ikusten dugun adibidea, *El conquistador del fin del mundo* ere antzeko adibide dugu; izan ere, audientziak agintzen du, herri honetako arlo askotan bezala.

Zertarako egin apustu?, zertarako hordago handira?, farolekin musean ere irabaz dezakegula irakatsi digutenean? Horrela ez dugu inoiz jokorik irabaziko, ez joko garbirik behintzat!”.

EKONOMIAREN TALAIAN • TERMOMETROA

Davos, kapitalismoaren egoitza

DAVOSEN, Suitzako luxuzko eski estazioan, 2.500 lagun bildu dira munduko elite politiko, sozial eta ekonomikoak ordezkatzuz. Hortik atera den argazkian ikus daiteke egiaz munduan zeinek agintzen duten. Agintzen dutenak ez dira politikariak eta euren gobernuak. Merkatariek, multinazionalak, bankuek, pentsio funtsek eta komunikabide handiek politika zehaztu eta bahitu dute euren intereserako. Politikariak kudeatzaileak baino ez dira. Politikariak, bankariak, finantzariak, enpresariak... denak batera egon dira Davosen, sistema kapitalistak ematen dizkien etekinak mantentzeko, ahalik eta kostu gutxienarekin gainera.

Kezkatu itxurak egin dituzte desberdintasunen eta gazteen langabeziaren aurrean, baina beraiek dira horien arduradun. Azkarrak dira oso, badakitelako desberdintasun eta langabezia hori jasaten dutenek leherketa soziala eragin dezaketela. Horregatik diote neurriak hartu behar direla egoera horiek arintzeko.

Eta hain azkarrak direnez, enplegua kaskartzeaz arduratu dira, lan harremanak desarautu dituzte eta lan kostuak murriztu (soldatak, kalte-ordainak, kaleratzeak...). Ustez langabezia arintzeko hartu dituzte neurriok, baina esklaboak eta gizaki otzanak sortu dituzte, XXI. mendeko pertsonak izan beharrean. Euren interesa eta ardura ez da pertsonen duintasuna, interesatzen zaiena da formulak bilatzea, itxuraz humanoagoak, kapitala pilatzen segitzeko inolako erantzun sozialik gabe. Eta politikariak ondoan dituzte, paradisu fiskaletan eskurik sartu ez dadin, zerga handiegirik jar ez diezaieten, eta krisi egoeran, bankuak erreskatatu daitezten diru publikoz. Hori justifikatzeko prentsa erabiltzen dute gainera!

Davosek kapitalismoaren argazki garden hori eskaini digu.

Juan Mari Arregi

